

PIERWSZY
SYNOD DIECEZJI
ZIELONOGÓRSKO-GORZOWSKIEJ

MATERIAŁY DUSZPASTERSKIE
NA ETAP PRZYGOTOWAWCZY

CZĘŚĆ II

Parafia miejscem doświadczenia Kościoła jako wspólnoty

Zielona Góra 2017

MSZA DRUGIEJ NIEDZIELI SYNODALNEJ

29 października 2017 r. – Rocznica poświęcenia kościoła własnego

Szkic homilii

Dzisiejsza niedziela jest w naszej diecezji drugą niedzielą synodalną. Co miesiąc wspólnie wsłuchujemy się w słowo Boże, aby szukać w nim inspiracji dla trwającego I Synodu Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej i dla naszego w nim uczestnictwa.

Biblijne źródło: Kościół zbudowany na Piotrze (Mt 16, 13-19)

Jezus doskonale potrafi zadawać pytania. Nie ocenia niczyjej wiary, nie wmawia nikomu poglądów. On po prostu pyta. Za kogo ludzie uważają Syna Człowieczego? To pytanie bardzo ogólne. Służy ono podprowadzeniu pod kolejne: A wy za kogo Mnie uważacie? Przedziwne jest to, że wszyscy inni widzieli w Jezusie kogoś z przeszłości, kogo już nie ma. Szymon Piotr, jako reprezentant wspólnoty Apostołów, wyznaje, że Jezus jest Bogiem, i to Bogiem żywym. To wyznanie wypływa z doświadczenia. To nie są tylko słowa. I dzięki spotkaniu Jezusa jako Boga żyjącego, Piotr godzi się, by na nim Chrystus zbudował Kościół.

Kościół jest piękny także dzisiaj. Ma w sobie ogromne bogactwo, jakim jest obecność żyjącego Boga. Często niestety o tym zapominamy, skupiając się jedynie na przykazaniach i obowiązkach wobec Boga i Kościoła. Dopiero, kiedy wrócimy do istoty chrześcijaństwa czyli osobistej relacji z żywym Bogiem, Kościół stanie się dla nas nie tylko instytucją, ale miejscem, które będzie nam dawać radość i moc.

Nieco teologii: Kościół lokalny w jedności z biskupem i Piotrem

Kościół jako wspólnota zbawienia realizuje swoje powołanie za pośrednictwem parafii, o ile ta trwa we wspólnocie z biskupem diecezjalnym i papieżem. Parafia jest sposobem objawienia się Kościoła w czasie i przestrzeni. To objawienie nigdy nie dokonuje się w sposób abstrakcyjny, ale zawsze jest „uwikłane” w konkretne życie ludzi. Dlatego każda parafia, każda wspólnota lokalna musi szukać swego własnego kształtu i profilu. To parafia kształtuje środowisko wiary każdego z nas. Parafia jest miejscem „pierwszego kontaktu” z Kościołem. Zewnętrznym i materialnym wyrazem parafii jest świątynia, której rocznicę poświęcenia obchodzimy. Każdy kościół jest nie tylko „domem Boga” (domus Dei), ale także domem wspólnoty (domus ecclesiae), gdzie lud Boży się gromadzi, aby razem składać Bogu uwielbienie, dziękczynienie oraz prosić o odpuszczenie grzechów. Odpowiedzialność za świątynię – dom zbudowany z kamieni jest wyrazem kondycji duchowej świątyni, jaką jest wspólnota wiernych.

W stronę synodu: Parafia – doświadczenie wspólnoty Kościoła

Skoro parafia jest i ma się coraz bardziej stawać przestrzenią spotkania z Chrystusem i Jego Kościołem, to – podobnie jak świątynia parafialna – parafia musi być domem. Czy tak jest? Czy w mojej parafii mam doświadczenie wspólnoty Kościoła? Od pytania „Kim jest dla mnie Chrystus?” trzeba przejść do pytania „Czym jest dla mnie Kościół?” oraz „Kim ja jestem w Kościele?” oraz „Kim ja jestem w parafii?”. W odniesieniu do własnej wspólnoty parafialnej można przyjąć dwie odmienne postawy: konsumpcji albo partycypacji. W pierwszym parafia staje się instytucją usługową, a wierny jej klientem. Dojrzała obecność w parafii to przejście od postawy klienta do domownika, który – adekwatnie do swojej roli – jest współodpowiedzialny za dom. Synod, a przede wszystkim parafialne zespoły synodalne, to właśnie szkoła współodpowiedzialności za dom, którym jest parafia oraz świątynia

parafialna. Tak mówi o tym też Kodeks Prawa Kanonicznego (kościelnego), według którego proboszcz zarządza parafią przy współpracy „niosących pomoc wiernych świeckich” (kan. 519). Włączając się w życie parafialnej wspólnoty i troszcząc się o jej rozwój, przyczyniamy się jednocześnie do większego wzrostu tego dobra wspólnego dobra, jakim jest Kościół diecezjalny. Dlatego podczas spotkań Parafialnego Zespołu Synodalnego podejmujemy też część odpowiedzialności za naszą diecezję i jej synod.

Modlitwa powszechna

Zebrani na sprawowaniu eucharystycznej Ofiary, przeżywając niedzielę synodalną, przedstawmy dobremu Bogu ufne modlitwy:

1. Za duchowieństwo, aby z zaangażowaniem przewodziło powierzonym mu wiernym.
2. Za ludzi siejących śmierć i zniszczenie w imię religii, aby zaprzestali przemocy.
3. Za architektów i projektantów nowych świątyń, aby ich praca pomagała tworzyć miejsca sprzyjające modlitwie i kontemplacji.
4. Za ruchy i wspólnoty działające w naszych parafiach, aby były zaczynem pozytywnych zmian w postrzeganiu Kościoła.
5. Za uczestników I synodu diecezjalnego, aby byli otwarci na prowadzenie i światło Ducha Świętego.
6. Za zmarłych, aby mogli cieszyć się przebywaniem na wieki w niebieskiej ojczyźnie.
7. Za nas samych, abyśmy byli otwarci na działanie Twojej łaski w budowaniu wspólnoty wierzących.

Boże dzięki Twojej łasce możemy się gromadzić w tej świątyni razem z braćmi i siostrami prosimy, abyś wysłuchał naszych prośb oraz obdarzył nas potrzebnymi darami. Przez Chrystusa Pana Naszego. Amen.

Modlitwa synodalna (przed błogosławieństwem końcowym)

Święci Bracia Męczennicy z Międzyrzecza, ogarnięci Bożą Miłością oddaliście życie dla Chrystusa, świadcząc o prawdzie Ewangelii. Niech Wasze wstawiennictwo nam wyprosi dar Ducha i łaskę przemiany, aby zbawcza moc Chrztu świętego kierowała naszą służbą w Kościele. Pomóżcie nam zachować czujność, wypraszać łaskę modlitwy, i wspierajcie w składaniu świadectwa. Chcemy służyć Chrystusowi w potrzebujących i podejmować odpowiedzialność za sprawy publiczne. Niech Wasza odwaga pociągnie małodusznych i umocni słabych, a wszystkich uwolni od lęku przed mocami ciemności i potęgami tego świata. Waszemu wstawiennictwu powierzamy Synod Zielonogórsko-Gorzowskiego Kościoła, by gorejące pochodnie Męczenników prowadziły go ku nowym czasom. Niech Bóg, w swoim wielkim miłosierdziu, pochyli się nad naszą słabością i obdarzy łaską nawrócenia, a zebrany na Synodzie Kościół zajaśnieje pięknem Oblubienicy Chrystusa, który żyje i króluje na wieki wieków. Amen.

NABOŻEŃSTWO PO DRUGIEJ NIEDZIELI SYNODALNEJ

„A WY ZA KOGO MNIE UWAŻACIE?”

ADORACJA NAJŚWIĘTSZEGO SAKRAMENTU

Pieśń na wystawienie

Wprowadzenie

Z głęboką wiarą, pokorą i miłością klękamy przed Tobą Panie aby w modlitwie, rozważaniu słowa i ciszy zrozumieć tajemnice wydarzeń, w których uczestniczymy. Twoja żywa obecność pośród nas jest dowodem Twojej miłości, dzięki której możemy usłyszeć, co pragniesz nam przekazać. Dlatego prosimy obdarz nas Panie duchem milczenia i uciszenia naszych serc. Potrzebujemy Ciebie jako naszego Nauczyciela i Przewodnika, który uczy i prowadzi. Wskazuje drogi Ewangelii oraz daje siłę, by nimi wytrwale kroczyć. Otwórz teraz nasze serca na głos Twojego słowa abyśmy z pokorą wsłuchali się w to co pragniesz nam powiedzieć.

Ewangelia: Mt 16, 13-19

Gdy Jezus przyszedł w okolice Cezarei Filipowej, pytał swych uczniów: «Za kogo ludzie uważają Syna Człowieczego?». A oni odpowiedzieli: «Jedni za Jana Chrzciciela, inni za Eliasza, jeszcze inni za Jeremiasza albo za jednego z proroków». Jezus zapytał ich: «A wy za kogo Mnie uważacie?». Odpowiedział Szymon Piotr: «Ty jesteś Mesjasz, Syn Boga żywego». Na to Jezus mu rzekł: «Błogosławiony jesteś, Szymonie, synu Jony. Albowiem ciało i krew nie objawiły ci tego, lecz Ojciec mój, który jest w niebie. Otóż i Ja tobie powiadam: Ty jesteś Piotr - Opoka, i na tej opoce zbuduję mój Kościół, a bramy piekielne go nie przemogą. I tobie dam klucze królestwa

niebieskiego; cokolwiek zwiążesz na ziemi, będzie związane w niebie, a co rozwiążesz na ziemi, będzie rozwiązane w niebie».”

Rozważanie

Jeżeli szczerze odpowiadamy na pytanie: kim jest dla mnie Jezus? Jeśli odkrywamy, że Jezus jest moim Panem i Zbawicielem, który dla mojego dobra ustanawia Kościół i sam jest w nim obecny, to i ja chcę być tam, gdzie jest Jezus – czyli w Kościele. Kościół jest kościołem żywym, a budynek, staje się domem, miejscem spotkania z Panem, moimi siostrami i braćmi. W tym domu przez znak polania wodą w sakramencie chrztu świętego otrzymaliśmy godność Dziecka Bożego. W tym domu przez namaszczenie Duchem Świętym otrzymaliśmy jego dary. Te dary są znakami dojrzałości chrześcijańskiej wzywającymi nas do apostołstwa. W tym domu mamy możliwość pojednania się z Tobą Panie w sakramencie pokuty. W tym domu przychodzisz do nas żywy i prawdziwy w darze Eucharystii.

Każdy z nas pragnie, aby miejsce naszego spotkania z innymi było zawsze jak najlepiej przygotowane, było jak najpiękniejsze. W rodzinie, której członkowie mają poczucie odpowiedzialności za wspólne dobro i siebie nawzajem, istnieje podział obowiązków: każdy ma wyznaczone zadania. Wypływają one z powołania, funkcji czy misji każdego z członków rodzinnej wspólnoty: ojca, matki czy dzieci. Dom rodzinny wtedy dobrze funkcjonuje, gdy wszyscy, a nie tylko niektórzy, podejmują swoją część obowiązków. Dom, w którym angażuje się część domowników, lub niewielu tchnie zinnem, brakiem poczucia, że wszyscy potrzebują się nawzajem. Taki dom jest noclegownią, ale nie wspólnotą.

Dziękuję za to uświadomienie, że to ja wraz z innymi tworzę wspólnotę, Kościół – dom.

Dziękuję za to zrozumienie, że to ode mnie w dużej mierze zależy też jaka będzie atmosfera i klimat w Kościele – domu.

Dlatego wraz z całą wspólnotą:

UWIELBIAMY CIĘ CHRYSSTE

- za dar Kościoła i obecnych w nim sakramentów, dzięki którym nasze wspólnoty umacniają się w drodze do Domu Ojca,
- za dar obecności Maryi, której pokorę i zaufanie szczególnie uczymy się naśladować w modlitwie różańcowej,
- za dar kapłanów, którzy kiedyś posługiwali w naszej świątyni i pracujących tutaj obecnie, głoszących nam słowo Boże i umacniających świętymi sakramentami,
- za rodziny, które zmagają się w wychowaniu swoich dzieci na odpowiedzialnych chrześcijan i uczciwych ludzi,
- za wszystkich ochrzczonych, którzy w pracy i w domu, słowem i życiem odważnie głoszą swoją przynależność do Ciebie,
- za architektów, budowniczych i wszystkich, którzy wspierali trud wznoszenia naszej świątyni i tych, którzy troszczą się i nią dzisiaj,

Pieśń

Papież Benedykt XVI powiedział: „żyjemy w społeczeństwie, w którym wydaje się, że każda przestrzeń, każdy moment muszą być wypełnione inicjatywami, działaniem, dźwiękami; często brak czasu nawet na to, żeby posłuchać i porozmawiać. Nie bójmy się ciszy wokół nas i w nas samych, jeśli chcemy, żeby nam się udało usłyszeć nie tylko głos Boga, ale i głos tych, którzy żyją obok nas, głos innych ludzi”.

Dlatego zanurzymy się teraz chwili ciszy aby pozwolić Bogu samemu przemawiać do nas.

Cisza 10-15 minut

Pieśń

Tajemnica różańca: np. Ustanowienie Eucharystii

Papież Franciszek w rozważaniu nad usłyszaną Ewangelią powiedział: „Również z nami, dzisiaj Jezus chce nadal budować swój Kościół, ten dom o mocnych fundamentach, gdzie nie brakuje jednak pęknięć i który musi być nieustannie naprawiany. Kościół zawsze potrzebuje reformy, naprawy. Z pewnością nie czujemy się skałami, a jedynie małymi kamieniami. Jednak żaden mały kamień nie jest bezużyteczny, a w rękach Jezusa najmniejszy kamień staje się cenny. (...) Każdy z nas jest małym kamieniem, ale w rękach Jezusa tworzy wręcz budowę Kościoła. Mamy miejsce i misję w Kościele, który jest wspólnotą życia, uczynioną z bardzo wielu kamieni, każdy z nich inny, które tworzą jedną budowę charakteryzującą się braterstwem i jednością”.

Pieśń na błogosławieństwo

DRUGIE SPOTKANIE PARAFIALNEGO ZESPOŁU SYNODALNEGO

Powitanie uczestników i zagajenie

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! Spotykamy się dzisiaj po raz drugi jako Parafialny Zespół Synodalny. Na naszym poprzednim spotkaniu mówiliśmy o tym, czym jest synod diecezjalny, a także o roli i sposobie funkcjonowania naszego Parafialnego Zespołu Synodalnego. Tym razem podejmiemy rozmowę na temat parafii jako środowiska, w którym wierni mogą doświadczyć wspólnotowego charakteru Kościoła. Przedtem jednak powróćmy do spraw omawianych na poprzednim spotkaniu i zastanówmy się nad realizacją podjętych wówczas decyzji.

Dotarcie do wiernych z informacją o synodzie, modlitwa za synod i katecheza synodalna

Na poprzednim spotkaniu postanowiliśmy informować parafian o trwającym synodzie za pomocą następujących narzędzi: ... [np. plakat lub baner, parafialna strona internetowa, publikacje w gazetce parafialnej itd.]. Czy udało się nam to zrealizować?

Ustaliliśmy również, że będziemy propagować wśród parafian tekst modlitwy synodalnej i zachęcać ich do modlitwy za synod. Czy podjęliśmy odpowiednie działania i jakie są ich owoce?

Czy w szkołach odbyły się już (lub wkrótce odbędą) lekcje religii na temat synodu?

Parafia – wspólnota wiary czy punkt usług religijnych?

29 października odbyła się w naszej parafii II Niedziela Synodalna. W tym dniu obchodziliśmy rocznicę poświęcenia naszej parafialnej świątyni. W homilii była mowa o tym, że dla każdego z nas podstawowym środowiskiem kształtowania wiary jest parafia. Każdy wierny może się aktywnie zaangażować w to środowisko, aby w ten sposób kształtować swoją wiarę. Może jednak również przyjąć postawę konsumenta – klienta instytucji religijnej. W tym drugim przypadku, wierny chce w parafii jedynie korzystać z oferty „usług religijnych”, ale odmawia zaangażowania się. Nie traktuje parafii jako swojej wspólnoty, swojego domu, ale jako punkt usługowy, ewentualnie supermarket, do którego zachodzi się wyłącznie po to, by zrobić potrzebne zakupy i odejść bez poczucia głębszej więzi i bez żadnych zobowiązań.

Takie osoby są również w naszej parafii. Ogólnie o poziomie zaangażowania parafian w życie naszej wspólnoty mówiliśmy już na pierwszym spotkaniu Parafialnego Zespołu Synodalnego. Teraz spróbujmy się zastanowić, czy nasza parafia oferuje tym wiernym, którzy wyrażają wolę głębszego zaangażowania się, odpowiednie środowiska i narzędzia wzrostu życia wiary.

- 1. Najbliższym środowiskiem życia wiary powinna być chrześcijańska rodzina. Czy rodziny naszej parafii można rzeczywiście uznawać za chrześcijańskie wspólnoty? Czy w tych rodzinach praktykuje się wspólną modlitwę (nie tylko od czasu do czasu, ale codziennie, a przynajmniej często)? Czy kultywuje się chrześcijańskie zwyczaje (wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych w piątki, świętowanie niedzieli, obchodzenie świąt itp.)?*
- 2. Podstawową wspólnotą wiary jest dla większości wiernych parafia. Czy nasza parafia jest przed wiernych traktowana jako duchowy dom,*

rodzina, czy może bardziej jako zewnętrzna instytucja, struktura świadcząca usługi religijne?

- 3. Czy w parafii istnieją grupy duszpasterskie umożliwiające bardziej intensywną formację chrześcijańską? Ile ich jest? Jakie to grupy? Czy grupy te oferują zaangażowanym w nie osobom pogłębioną i systematyczną formację? Jak oceniamy ich żywotność? Czy nie stały się one może nieco zamknięte w sobie i skostniałe? Czy są w stanie przyciągać nowych członków? W czym te grupy niedomagają? Jak można by poprawić ich funkcjonowanie?*
- 4. Parafia nie jest wspólnotą niezależną, stanowi część diecezji. Czy wierni naszej parafii mają żywą świadomość przynależności do Kościoła lokalnego (diecezji)? Czy ważna jest dla nich więź z biskupem? Czy chętnie uczestniczą w wydarzeniach diecezjalnych (pielgrzymki do sanktuariów, różne wydarzenia organizowane przez diecezję)? Jeśli nie, to jakie mogą być naszym zdaniem, powody takiego stanu rzeczy? W jaki sposób można by pogłębić tę świadomość przynależności do Kościoła diecezjalnego? Jaką rolę mógłby tu odegrać synod diecezjalny?*

Tematy dla synodu diecezjalnego

Wspomnieliśmy przed chwilą o synodzie diecezjalnym. Spróbujmy się teraz zastanowić, jakimi kwestiami powinien zająć się nasz synod. Przyjrzyjmy się liście przykładowych zagadnień. Postarajmy się ocenić ważność każdego z nich w skali od 1 (mało ważne) do 10 (bardzo ważne). Ponadto, przy każdym temacie możemy wskazać związane z nim kwestie szczegółowe, które według nas powinny zostać poruszone na synodzie, ponieważ wymagają specyficznych regulacji lub reform. Oto lista tematów:

- 1. Zasady współpracy ekumenicznej.*
- 2. Przepowiadanie i posługa Słowa (homilie, rekolekcje, misje święte itp.).*

3. *Katecheza parafialna (przygotowanie do sakramentów – struktura, programy, pomoce itp.).*
4. *Nauka religii w szkole (w tym status nauczycieli religii i ich związek z parafią).*
5. *Szkoły katolickie.*
6. *Działalność misyjna.*
7. *Środki komunikacji społecznej (media) – obecność katolików w mediach, wykorzystanie mediów w duszpasterstwie itp.*
8. *Liturgia (normy diecezjalne).*
9. *Parafialna Rada Duszpasterska (jej ustanawianie i funkcjonowanie).*
10. *Parafialna Rada ds. Ekonomicznych (jej ustanawianie, zakres kompetencji i sposób funkcjonowania).*
11. *Sprawy finansowe (zobowiązania parafii na rzecz instytucji diecezjalnych, źródła finansowania parafii, w tym ofiary wiernych itp.).*

Zakończenie i modlitwa końcowa

Kończymy drugie spotkanie naszego Parafialnego Zespołu Synodalnego. Dziękuję wszystkim za obecność i za aktywny udział w spotkaniu poprzez udział w dyskusji. Wnioski z naszych obrad zostaną przekazane do Sekretariatu synodu za pośrednictwem sekretarza. Na koniec pomódlmy się za naszą diecezję i za parafię. Prośmy o to, by synod diecezjalny stał się dla nas wszystkich okazją do bardziej intensywnego doświadczenia Kościoła jako wspólnoty. W tej intencji odmówmy Modlitwę Synodalną do Pięciu Braci Międzyrzeckich:

Święci Bracia Męczennicy z Międzyrzecza, ogarnięci Bożą Miłością oddaliście życie dla Chrystusa, świadcząc o prawdzie Ewangelii. Niech Wasze wstawiennictwo nam wyprosi dar Ducha i łaskę przemiany, aby zbawcza moc Chrztu świętego kierowała naszą służbą w Kościele. Pomóżcie nam zachować czujność, wypraszaście łaskę modlitwy, i wspierajcie w składaniu świadectwa.

Chcemy służyć Chrystusowi w potrzebujących i podejmować odpowiedzialność za sprawy publiczne. Niech Wasza odwaga pociągnie małodusznych i umocni słabych, a wszystkich uwolni od lęku przed mocami ciemności i potęgami tego świata. Waszemu wstawiennictwu powierzamy Synod Zielonogórsko-Gorzowskiego Kościoła, by gorejące pochodnie Męczenników prowadziły go ku nowym czasom. Niech Bóg, w swoim wielkim miłosierdziu, pochyli się nad naszą słabością i obdarzy łaską nawrócenia, a zebrany na Synodzie Kościół zajaśnieje pięknem Oblubienicy Chrystusa, który żyje i króluje na wieki wieków. Amen.